

2 juli 2020

Verslag

Vergaderdatum en -tijd	2 juli 2020, 16.00-18.00 uur
Locatie	Via Teams
Deelnemers	F. Vermeulen (vicevoorzitter), A. Smit (secretaris) H. Staghouwer (Gr), K. Fokkinga (Fr), H. Jumelet (Dr), G.H. ten Bolscher (Ov), P. Drenth (Ge), H. Hofstra (Fl), H. Bruins Slot (Ut), E. Rommel (NH), J. Baljeu (ZH), A. Pijpelink (Ze), E. Ronnes (NB), H. Mackus (Li)
Overig	[redacted] (Ov), [redacted] (IPO), [redacted] (IPS), [redacted] (BI12), [redacted] (IPS), [redacted] (IPS/Ut), [redacted] (BIJ12), [redacted] (IPO), [redacted] (IPS; verslag)
Afwezig	A. Heidema (adviseur)

1. Opening

2. Vaststelling agenda

Op het starten met agendapunt 3.1.4. na stelt de BC de agenda voor het BC-overleg van 2 juli ongewijzigd vast.

3. Ter bespreking

3.1 Voorbereiding BO 9 juli

3.1.1 BO-agenda en terugkoppeling GS-en

Naar aanleiding van de terugkoppelingen uit de GS-en van 30 juni maakt de BC ten aanzien van de volgende BO-agendapunten de volgende, in de annotaties op te nemen opmerkingen:

Gebiedsgerichte aanpak

De BC heeft geen aanvullende opmerkingen.

Legaal houden meldingen

Omdat provincies vanuit handhavingsoptiek de noodzaak hebben om aan het legaal houden van meldingen een datum te verbinden, stemt de BC in om met de minister te bezien in hoeverre 'op zijn vroegst in 2021' specifieker kan worden gemaakt.

Gerichte opkoopregeling

De heer Ten Bolscher geeft aan dat de provincie Overijssel niet meegaat in de voorfinanciering van de eerste tranche (in plaats van niet meegaan in de eerste batch).

De heer Agterberg stelt dit punt, samen met het instellen van een harde datum voor de start van de eerste tranche van de gerichte opkoop, op 3 juli aan de orde in de stuurgroep. De heer Fokkinga merkt op dat de annotatie ten aanzien van de verdeelsleutel ten onrechte spreekt van 'tranche' in plaats van 'batch'.

Extern salderen

De BC stemt in met het toekennen van het BC woordvoederschap aan de heer Drenth.

Als terugkoppeling uit de GS-en geeft de heer Ronnes aan dat de provincie Noord-Brabant de termijn van één jaar voor het openstellen van extern salderen, zeker in relatie tot de evaluatie, te kort vindt en er daarom voor pleit de termijn iets minder hard te formuleren. Gezien de bestuurlijke gevoeligheid en het feit dat de huidige termijn aan alle GS-en is voorgelegd, besluit de BC de termijnen van extern salderen en evalueren na de zomer verder te bespreken. De voorzitter geeft aan dat dit in Noord-Brabant gevoelde zorgpunt door DGS echter wordt herkend. Ook geeft de voorzitter aan dat indien er tussen provincies een verschil komt ten aanzien van het openstellen van extern salderen, de bevoegde gezagen vanuit het Rijk de provincies gaan volgen die als eerste extern salderen openstellen. Dit onderstreept volgens de voorzitter het belang van de provincies om gezamenlijk te blijven optrekken.

De BC besluit direct na afloop van het BO (Natuur) de uitkomsten van het BO te bespreken en vast te stellen of en op welke wijze een gezamenlijke (ook met het Rijk af te stemmen) woordvoeringslijn wordt opgesteld met de kern van de in het BO gemaakte afspraken. Rekening houdend met het gelijktijdig opstellen van een korte terugkoppeling voor de Staten verzoekt de BC verzoekt de GS-en van 7 juli de portefeuillehouders hiervoor te mandateren.

3.1.2 Terugblik plenair debat 18 juni in combinatie met adviezen Remkes en Hordijk en Kamerbrieven 24 april en 17 juni

Met het aanbrengen van een nadere duiding van 'het weglekken van de latente ruimte' om het weglekken van stikstofruimte te voorkomen, stemt de BC in met de annotatie met betrekking tot het advies van de commissie-Remkes.

 geeft aan dat DGS over de kortetermijnconsequenties van het advies van de commissie-Hordijk een document heeft opgesteld dat vanochtend met de BC is gedeeld. IPS beziet dit document nader en informeert de BC vóór het BO over op dit punt te hanteren annotatie.

– actie IPS –

De ten aanzien van het advies van de commissie-Remkes aan te passen annotatie wordt voorgelegd aan de GS-en van 7 juli.

3.1.3 Wetsvoorstel natuurverbetering en stikstofreductie

De BC stemt in met de gewijzigde annotatie. In antwoord op de constatering van de heer Jumelet dat in de annotatie het in de internetconsultatiereactie opgenomen pleidooi van de provincies ontbreekt om melden in het kader van extern salderen in de wet op te nemen om provincies meer regie in de gebiedsgerichte aanpak te geven (bestuurlijk oordeel; punt 6), geeft [REDACTED] aan dat de meldingen zijn terechtgekomen in de notitie over extern salderen bij de ruimtelijke verkenning.

3.1.4 Voortgang Stikstofregistratiesysteem (bijlage)

[REDACTED] geeft een korte presentatie over de voortgang van het stikstofregistratiesysteem, in het bijzonder over de oplossingsrichtingen van de impact van de ecologische onderbouwing tot 2030 (i.p.v. 2021) en de samenloop van de actualisatie van Aerius met het vergunningsproces.

Ecologische onderbouwing

In antwoord op de vraag van mevrouw Bruins Slot - met verwijzing naar de op 23 juni door de Kamer aangenomen motie Moorlag-Geurts met betrekking tot het tijdig beschikbaar stellen van vergunningsruimte voor de jaarlijkse bouw van 75.000 woningen - of het SSRS de door het Rijk voorziene 75.000 woningen aankan, geeft [REDACTED] aan hierover niet pessimistisch te zijn. Voor stelliger uitspraken is echter meer zicht nodig op de ruimtevermeerdering door de warme sanering varkenshouderij.

Uitgaande van de situatie in Noord-Brabant (waar van de 20 aanvragen voor 2.253 woningen slechts twee aanvragen ontvankelijk zijn verklaard) geeft de heer Ronnes aan dat ten aanzien van de beoogde 75.000 woningen per jaar voor het SSRS nog veel in beeld moet worden gebracht. [REDACTED] bevestigt dit.

[REDACTED]

Aerius

Met het oog op het uitstellen van de actualisatie van Aerius van 15 augustus naar 15 oktober volgt in de technische uitwerking een hand-aan-de-kraanmodule voor de ruimtebenutting na 15 oktober. Ook zal in de uitwerking rekening worden gehouden met de impact van extern salderen. Het advies van de commissie-Hordijk wordt in zoverre bij de actualisatie van Aerius betrokken dat in overleg met het Rijk wordt ingezet op het

voorbereiden van een beheersmaatregel. In dit verband wordt ook de in september te verwachten uitspraak van de Raad van State over de doortrekking van de A15 gevolgd.

De AC en BC worden volgende week nader geïnformeerd over het vervolgproces en de verdere voortgang van het SSRS. – **actie [REDACTED]/IPS –**

De BC stemt in met de in de notities opgenomen beslispunten en besluit op voorstel van de voorzitter de voortgang van het SSRS niet actief bij de rondvraag van het BO aan de orde te stellen resp. het overleg over dit onderwerp te beperken.

3.2 Regionaal Stikstofregistratiesysteem (bijlage)

[REDACTED] geeft een toelichting op de in de AC van 25 juni besproken hoofdlijnennotitie en het plan van aanpak voor het ontwikkelen van een regionaal stikstofregistratiesysteem (RSRS). In de notitie zijn bestuurlijke keuzes opgenomen met als doel zowel in de landingsplek eigen maatregelen als in de restruimte extern saldeertransacties te voorzien.

In aanvulling op de presentatie van [REDACTED] geeft [REDACTED] [REDACTED] aan dat ten aanzien van de planning voorzien wordt in een tussenoplossing voor het opslaan van stikstofruimte. Voor het maken van een stabiel en houdbaar systeem is, zeker gezien de ervaringen met het SSRS, nadere afstemming met DGS en RIVM nodig. Voor de realisatie van het RSRS doet [REDACTED] niet alleen een beroep op deskundigen van BIJ12 en 'witte raven', maar ook op de capaciteit van de provincies; alleen bij voldoende capaciteit acht [REDACTED] het immers mogelijk om met bestaande middelen in september/ oktober het eerste product te kunnen leveren en tegelijkertijd de voorbereidingen te kunnen treffen voor de aanbesteding van het vervolgtraject. Deze aanbesteding zal te zijner tijd aan de BC worden voorgelegd.

De BC stemt conform advies van de AC in met de in de oplegger opgenomen beslispunten. Ten aanzien van de financiering van de ontwikkeling van het RSRS stemt de BC in met het voorstel van de voorzitter ook een financiële knip te maken om alvast met de eerste fase van het RSRS aan de slag te kunnen gaan. Gezien de wens van de BC de ontwikkeling van het RSRS op zo kort mogelijke termijn te realiseren en voor dit doel gebruik te willen maken van de specifiek benodigde externe deskundigheid, verzoekt de BC het IPO om gebruik te maken van de uitzonderingsregel ten aanzien van Europees aanbesteden. – **actie IPS –**

3.3 Verleasen

De BC stemt conform advies van de AC in met de in de notitie opgenomen beslispunten.

In antwoord op de vraag van mevrouw Rommel of het loskoppelen van extern salderen en verleasen mogelijk is zonder een work-around resp. SSRS, geeft [REDACTED] aan dat er geen SSRS nodig is om verleasen

mogelijk te maken. Er bestaat immers een rechtstreekse relatie tussen een activiteit die tijdelijk is opgezet en de ruimte die overgaat in de tijdelijke vergunning voor een tijdelijke depositie gevende activiteit die daar gebruik van maakt. Je hoeft dus niets tussentijds te stallen. Anders dan bij extern salderen keert na verleasen 100% van de ruimte terug naar de saldogever.

Mevrouw Bruins Slot stelt vast dat naast provincies ook gemeenten bevoegd gezag zijn. Ter voorkoming van bestuurlijke botsingen dient een goede afstemming plaats te vinden. [REDACTED] geeft hierop aan dat hiervoor een handreiking voor vergunningverleners in voorbereiding is.

De heer Drenth onderschrijft de stellingname van mevrouw Bruins Slot dat extern salderen en verleasen juridisch onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn, maar stelt dat het loskoppelen van de besluitvorming voor provincies ruimte biedt om ten aanzien van verleasen een gezamenlijke lijn te volgen. [REDACTED] voegt hieraan toe dat er geen juridisch beletsel is om verleasen mogelijk te maken zonder extern salderen voor veehouderijen open te stellen. Het mogelijk maken van verleasen is vooral een bestuurlijke en communicatieve keuze.

De voorzitter concludeert dat de bespreking van dit agendapunt niet tot een aanpassing van de beslispunten leidt. Wel roept de voorzitter de BC-leden op om, ook in verband met de mogelijk voortgaande bestuurlijke besluitvorming, elkaar ambtelijk op de hoogte te stellen wanneer een provincie met verleasen start.

3.4 Bemesten

De BC stemt conform advies van de AC in met de in de notitie opgenomen beslispunten.

Het voornemen van de Unie van Waterschappen om in het BO bemesten aan in relatie tot waterkwaliteit de orde te stellen, wordt besproken in het koepeloverleg.

4. Ter kennisgeving

4.1 Ruimtelijk spoor

De BC stemt conform advies van de AC in met de in de opdracht uitwerking ruimtelijke spoor natuur- en stikstofaanpak opgenomen beslispunten.

5. Mededelingen en voortschrijdende planning

5.1 Mededelingen

Het informele diner met de minister vindt plaats op 25 augustus. Nadere informatie over de inrichting van het diner volgen. – **actie IPS** –

5.2 Vaststellen voortschrijdende planning BC-overleg en datum extra BC-overleg communicatie extern salderen

In afwijking van de huidige planning vindt het extra BC-overleg over de uitkomsten van het BO van 9 juli direct na afloop van het BO (Natuur) plaats.

6. Vaststelling verslagen en actiepunten BC-overleg 25 en 29 juni

6.1 Vaststellen verslagen BC-overleg 25 juni en BC-overleg 29 juni

De BC stelt de verslagen van het BC-overleg van 25 juni en van het BC-overleg van 29 juni zonder wijzigingen vast.

6.2 Doornemen acties n.a.v. BC-overleg 25 juni en BC-overleg 29 juni

De BC neemt kennis van de op het actiepuntenlijstje vermelde acties.

6.2.1 Verstrekking BC-verslagen aan PS-en

Mevrouw Bruins Slot geeft een korte toelichting op de door juristen van de provincie Utrecht en het IPO opgestelde notitie 'inzage BC-verslagen'. Uit de notitie vloeit voort dat er voor de GS-en geen belemmeringen zijn om de verslagen aan de PS-en beschikbaar te stellen.

Op verzoek van de BC stelt mevrouw Bruins Slot een aanvullende procesbeschrijving op waarin duidelijk wordt gemaakt of de GS-en op basis van een actieve informatieplicht kunnen volstaan met het vertrouwelijk ter inzage leggen van de BC-verslagen voor de PS-en (inclusief bepalingen ten aanzien van het wel of niet in het openbaar mogen citeren uit de verslagen), of dat de BC-verslagen als WOB-bare en/of openbare stukken moeten worden beschouwd. In de beschrijving zal voorts een vergelijking worden gemaakt met de jurisprudentie ten aanzien van stuurgroepen en (andere) besluitvormende organen. Tot slot zal in de beschrijving ook aandacht uitgaan naar de wijze waarop de GS-en elkaar van elkaars terinzagelegging op de hoogte houden.

De procesbeschrijving wordt ter besluitvorming geagendeerd in een eerstvolgend BC-overleg. – **actie Bruins Slot** –

7. Ter informatie

7.1 Media-analyse

7.2 Kamerstukken

7.3 Politieke agenda

8. Rondvraag en sluiting

Mevrouw Baljeu stuurt de BC-leden op 3 juli een e-mailbericht met daarin een voorstel voor het vervolg op het overleg met VNO-NCW, MKB Nederland en LTO Nederland. Dit voorstel wordt eventueel besproken in het extra BC-overleg op 9 juli.

Verslag

Bestuurlijke Commissie Stikstof

Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies

Vergaderdatum en -tijd: 2 juli 2020, 16.00-18.00 uur

Locatie: Via Teams

De voorzitter bedankt de BC-leden voor hun inbreng en sluit het overleg om 19.00 uur.